

Liite 1.

Elintarvikevalvontasuunnitelman toteutuminen vuonna 2024

Valvontayksikön alueella oli vuoden 2024 lopulla valvontatietojärjestelmä VATI:n mukaan noin 2360 elintarvikevalvonnan kohdetta ja niissä noin 2850 kohdetoimintoa. Valvontakohteisiin tehtiin vuonna 2024 yhteensä 1006 suunnitelmallista tarkastusta valvontasuunnitelmaan kirjatusta 1240 tarkastuksen tavoitteesta, joten valvontasuunnitelman toteuma-aste oli 81 %. Vastaavat toteumaluvut vuonna 2023 olivat; 850/1284, 66 % ja vuonna 2022; 814/1101, 74 %. Vuoden 2024 aikana tehdyistä suunnitelmallisista tarkastuksista 189 kpl (19 %) oli seurantatarkastuksia. Vuonna 2023 seurantatarkastusten osuus oli 11 % ja vuonna 2022, 17 %.

Elintarvikevalvontaan käytettiin vuoden aikana noin 13,3 htv ympäristöterveyden kokonaistyöajasta.

Vuonna 2024 tarkastustavoitteet saavutettiin edellistä vuotta paremmin. Suurimpien toimijaryhmien, vähittäismyynnin sekä tarjoilupaikkakohteiden osalta tarkastustavoitteesta toteutui vastaavasti 101 % ja 72 % (Taulukko 3). Lisäksi hyväksytyjen elintarvikehuoneistojen, liha-, kala- ja maitoalan tarkastuksista toteutui 79 %. Seurantatarkastusten arvioitua suurempi määrä (154 % arvioidusta) on voinut tarkastusresurssia muilta suunnitelmallisilta tarkastuksilta. Edelliseen vuoteen verrattuna on tarkastusmäärän toteuma kokonaisuudessaan selvästi korkeampi. Elintarvikevalvonnan suoriteperusteisia maksutuottoja kertyi 239 206 €.

Suunnitelmallisten tarkastusten lisäksi valvontayksikkö teki 23 suunnitelman ulkopuolista tarkastusta. Erilaisia ilmoituksia, esimerkiksi toiminnan aloitukseen, muutokseen, lopetukseen tai toimijanvaihdoksiin liittyen, saapui yhteensä 556. Näistä 220 koski toiminnan lopettamista. Ilmoitusten määrä on jatkanut kasvuaan. Vuonna 2023 vastaavia ilmoituksia saapui yhteensä 512 kappaletta ja vuonna 2022 ilmoituksia saatiin 435. Vuoden aikana käsiteltiin lisäksi kolme hyväksytyjä elintarviketoimijoita koskevaa hakemusta. Hallinnollinen pakkokeinoprosessi aloitettiin vuoden aikana viidessä tapauksessa, ja näistä kolmessa prosessi johti päätökseen. Kahdessa tapauksessa asia ratkesi jo kuulemisaikana. Lausuntoja annettiin yhteensä 30. Näistä keskusviranomaiselle annetut lausunnot koskivat mm. uuden valvontaohjelman suunnittelua, uusia ohjeistuksia sekä lainsäädäntöön esitettyjä muutoksia.

Elintarvikevalvonnan yhteydenottoja kirjattiin yhteensä 637, ja tämän lisäksi valvontayksikköön saapui 229 ilmoitusta ruokamyrkytyspäilyistä. Elintarvikevälitteisen epidemian määritelmä täyttyi kahdessa tapauksessa, ja näistä tehtiin RYMY-ilmoitus sekä epidemian tarkempi selvitys. Vuonna 2023 käsiteltiin yhteensä 192 ja vuonna 2022 yhteensä 135 ruokamyrkytyspäilyilmoitusta.

Valvontatyön lisäksi elintarvikevalvonnan henkilöresursseja käytettiin toiminnan kehittämiseen ja sen sisäiseen auditointiin. Auditoinnissa tarkasteltiin elintarvikevalvonnan asiakaspalvelua sekä ilmoituslomakkeita. Toimijoille tiedotettiin ajankohtaisista asioista, mm. Oiva-raportoinnin uudistuksesta sekä muistutettiin toiminnan lopetusilmoituksen tekemisestä. Vuoden aikana on lisäksi sujuvoitettu mm. uutta asiakaspalvelua ja suunniteltu uutta tapaa tarjoilupaikkakohteiden tehtävänjakoon, jotta valvonta toteutuisi valvonta-alueella entistä yhdenmukaisemmin ja kattavammin. Tämän suunnitelman mukainen uusi tehtävänjakomalli otetaan käyttöön vuoden 2025 alussa. Lisäksi vuoden 2024 aikana rekrytoitiin terveystarkastajan sijainen, ja perehdytettiin hänet tehtäviinsä.

Elintarvikehuoneistojen suunnitelmallisten tarkastusten tiheydet määritellään Ruokaviraston antaman ohjeen mukaisesti. Lisäksi valvonnan tarpeen määrittelyä ohjaa voimassa oleva ympäristöterveyden valvontasuunnitelma. Alueella olevia säännöllisen valvonnan piiriin kuuluvia elintarvikehuoneistoja valvotaan 0,35–6 kertaa vuodessa. Alkutuotannon valvontaa tehdään myös Ruokaviraston antaman ohjeistuksen mukaisesti ja tarkastukset tehdään vaihdellen tarvittaessa tehtävistä tarkastuksista kerran vuodessa tarkastettaviin kohteisiin.

Elintarvikehuoneistojen suunnitelmallisten tarkastustiedot julkaistaan Oiva-järjestelmän mukaisesti valvontakohteissa ja ne ovat nähtävissä myös www.oivahymy.fi-internetsivuilla.

Elintarvikevalvonnassa otettiin näytteitä yhteensä 54 kertaa (vuonna 2023; 105 kertaa). Yhdellä näytteenotokerralla otettiin yksi tai useampi näyte. Valvontasuunnitelmaan kuuluvia näytteenotokertoja oli 51 ja suunnitelman ulkopuolisia 3. Suunnitelman mukaiset näytteet liittyivät elintarvikevalvonnan projekteihin. Suunnitelman ulkopuolisista näytteenotoista kaksi liittyi ruokamyrkytyspäilytapauksiin.

Elintarvikevalvonnassa toteutettiin kaksi projektia. Pääkaupunkiseudun yhteistyöprojektissa kartoitettiin asiakkaille tarjolla olevien hanallisten vesiastioiden, kannuvesien, linjaston itsepalveluvesihanojen, itse suodatettujen vesien sekä hedelmillä, marjoilla ja yrteillä maustettujen makuvesien mikrobiologista laatua. Toinen projekteista toteutettiin Metropolia Ammattikorkeakoulun insinöörityönä. Tässä, ns. jääpalaprojektissa kartoitettiin jääpalakoneiden, ottimien ja jääpalojen hygieenistä laatua. Projektiin valittiin satunnaisesti 24 tarjoilupaikkaa sekä kaksi laitosta, joissa valmistetaan jäätä. Projektiin liittyi myös kyselytutkimus.

Elintarvikevalvonnan projekteja esitellään elintarvikevalvonnan verkkosivuilla.

Taulukko 3. Elintarvikevalvonnan suunnitelmallisten tarkastusten toteuma toimintatyypeittäin v. 2024. Taulukon kokonaistarkastusmäärä (1031 kpl) on hieman kokonaistarkastusmäärää (1006 kpl) korkeampi, sillä yhdelle tarkastukselle on eräissä tapauksissa merkitty useampi eri toiminta.

Toimintatyyppi	Tarkastusmäärät	Suunniteltu määrä	Toteuma %
Maahantuonti ja vienti	23	40	56 %
Tukkumyynti	0	7	0 %
Vähittäismyynti	212	209	101 %
Valmistus	15	23	65 %
Vilja- ja kasvisala	22	39	56 %
Liha-, kala- ja maitoala	15	19	79 %
Tarjoilu	537	745	72 %
Kuljetus	7	5	140 %
Varastointi	6	11	55 %
Kontaktimateriaalit	10	17	59 %
Alkutuotanto	1	2	50 %
Seurantatarkastukset	189	123	154 %

Liite 2.

Terveydensuojeluvalvontasuunnitelman toteutuminen vuonna 2024

Valvontayksikön alueella on vuoden 2024 lopulla VATI valvontajärjestelmän mukaan noin 1330 terveydensuojeluvalvonnan kohdetta ja niissä noin 1700 kohdetoimintoa. Valvontakohteisiin tehtiin VATI kirjausten mukaan yhteensä 309 suunnitelmallista tarkastusta seurantatarkastukset mukaan lukien. Valvontasuunnitelman toteuma-aste oli 91 %. Vuonna 2023 valvontasuunnitelman toteuma oli 81 % ja v. 2022 62 %. Toteutunut tarkastusmäärä oli suurempi kuin edellisinä vuosina. Terveydensuojeluvalvontaan käytettiin vuoden aikana noin 11,9 htv ympäristöterveyden kokonaistyöajasta. Vuoden 2024 aikana terveydensuojeluvalvonnassa työskenteli vakinaisten työntekijöiden lisäksi yhteensä 2 sijaista. Terveydensuojeluvalvonnan suoriteperusteisia maksutuottoja kertyi noin 94 365 €.

Valvontasuunnitelma oli laadittu valtakunnallisen valvontaohjelman sekä osin kohdekohtaisten riskinarviointien pohjalta. Suunnitelman ulkopuolisia tarkastuksia tehtiin yhteensä 117 kpl, näistä asumisterveyteen liittyviä tarkastuksia oli 108 kpl. Toimintavuonna käsiteltiin yhteensä 91 terveydensuojelulain mukaista ilmoitusta ja annettiin 59 lausuntoa. Elinympäristön olosuhteisiin liittyvät lausunnot mm. ympäristölupalausunnot annettiin ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen yhteislausuntona aina silloin, kun se oli mahdollista. Terveydensuojeluvalvonnan muita yhteydenottoja kirjattiin yhteensä 634 kpl. Valvontatyön lisäksi terveydensuojeluvalvonnan henkilöresursseja käytettiin toiminnan kehittämiseen ja sisäiseen auditointiin. Auditoinnissa tarkasteltiin koulutarkastukseen liittyvää valvontaa. Espoon ja Kirkkonummen varhaiskasvatuksen kanssa pidettiin varhaiskasvatuksen kohteisiin liittyvä yhteistoimintapalaveri.

Terveydensuojelun huomioista suunnittelussa ja päätöksenteossa (kaavoitus, ympäristöluvat, merkittävät hankkeet jne.) on edelleen pyritty järjestelmällisesti lisäämään mm. osallistumalla aktiivisesti sidosryhmätyöskentelyyn.

Huoneistovalvonta

Opetustilojen suunnitelmallisia tarkastuksia tehtiin 42 kpl (noin 89 % suunnitellusta). Päiväkoteihin, sosiaalialan laitoksiin, kauneudenhoitoalan toimintoihin, majoitustiloihin ja liikuntatiloihin tehtiin 173 kpl suunnitelmallista olosuhteiden valvontatarkastusta (noin 86 % suunnitellusta). Lisäksi tehtiin suunnitelmalliseen valvontaan sisältyviä seurantatarkastuksia.

Huoneistojen toiminnanharjoittajien systemaattista tiedottamista ja ohjausta omavalvonnasta jatkettiin edelleen v. 2024 aikana. Kuntien sisäilmatyöryhmien työskentelyyn osallistuttiin aktiivisesti. Lisäksi vuoden 2024 aikana kokoontui säännöllisesti yksi kohdekohtainen sisäilmaryhmä, jonka toimintaan ympäristöterveys osallistui.

Talousvesivalvonta

Terveydensuojelun keskeisenä painopistealueena on talousveden laadun valvonta. Tarkastukset ja näytteenotto toteutettiin valtakunnallisen ohjeistuksen mukaisesti. Talousvesinäytteitä tutkittiin kaikkiaan yhteensä n. 300 kpl. Viranomaisvalvontanäytteiden otosta huolehti suurelta osin ympäristöterveyden näytteenottosuunnitelman perusteella MetropoliLab Oy. Vuonna 2024 mikrobiologiset laatuvaatimukset täyttyivät kaikissa näytteissä, jotka otettiin vesilaitosten sekä vesiosuuskuntien toimittamasta talousvedestä. Kemiallisten laatuvaatimusten osalta ylityksiä oli yhdessä näytteessä. Talousvesivalvontaan kohdistuvien suunnitelmallisten tarkastusten toteuma oli 100 %. Yhden vesiosuuskunnan toiminta lakkasi vuoden 2024 lopulla sen toiminnan siirryttyä kokonaisuudessa kunnalliselle vesilaitokselle.

Talousveden laatuun liittyviä häiriötilanteita selvitettiin 16 kpl. Selvitystyöt liittyivät ensisijaisesti putkirikkoihin. Toimintavuonna annettiin 11 kpl talousveden käyttörajoitusta / keittokehotusta veden laatua uhkaavien tilanteiden / veden laadussa todettujen poikkeamien johdosta. Syksyllä 2024 osallistuttiin ELY-keskuksen järjestämään vesihuollon häiriötilanneharjoitukseen yhdessä viestinnän kanssa.

Vuonna 2024 valvonta-alueen asukkaita tiedotettiin maailman vesipäivästä ja kaivojen kuntoon liittyvistä asioista.

Uimavesivalvonta

Seutuyksikön alueella oli v. 2024 suunnitelmallisen valvonnan piirissä 13 yleistä uimarantaa, 23 pientä yleistä uimarantaa sekä 1 muu uimapaikka (talviuintikohde). Uimarantoja ja uimaveden hygieenistä laatua valvottiin lähes suunnitelman mukaisesti (98 %). MetropoliLab Oy huolehti uimarantavesinäytteiden otosta. Näytteitä otettiin yhteensä 168 kpl. Uimaveden laatu oli pääsääntöisesti hyvä.

Talviuintikaudella annettiin hetkellinen uintikielto jätevesipumppaamon ylivuodon aiheuttaman uimaveden laadun heikkenemisen takia yhden kerran yhdellä talviuintipaikalla. Lisäksi hetkellisiä, mikrobiologisista raja-arvoylityksistä johtuvia uintikieltoja annettiin kaksi kertaa.

Valvonta-alueen talviuimareita tiedotettiin mm. uimaveden laadun seurantatuloksista, tulosten sijainnista nettisivuilla sekä pukutilakäytännöistä.

Uima-allaskohteiden tarkastukset toteutuivat suunnitelmallisesti (100 %). Uima-allaskohteiden valvonnassa ohjeistettiin toimijoita vesijärjestelmien riskinarvioinnista ja sen liittämistä kohteen oma-valvontaan. Uima-allaskohteiden näytteiden otosta huolehti pääsääntöisesti MetropoliLab Oy. Toiminnassa olevista uima-allaskohteista otettiin vuoden aikana yhteensä yli 700 näytettä, joista tehtiin noin 7000 yksittäistä tutkimusta. Tuloksista noin 98 % täytti allasvedelle annetut laatuvaatimukset. Viiden uima-allaskohteen verkostoveden laatua seurattiin tehostetusti legionellabakteerin varalta.

Asunnontarkastukset

Asunnontarkastukset muodostivat suurimman tehtäväkokonaisuuden suunnitelmallisen valvonnan ulkopuolisista tarkastuksista, ja niitä tehtiin 108 kpl, joista seurantatarkastuksia 5 kpl. Vuoden 2024 aikana vastaanotettiin yhteensä 129 asunnontarkastuspyyntöä. Asunnontarkastukset liittyivät mm. sisäilman laatuun, ilmanvaihdon puutteellisuuteen, meluhaittoihin, tupakansavun leviämiseen, home- ja kosteusvaurioihin, kylmyyteen ja hajuihin. Asumisterveystapaukset ovat usein pitkäkestoisia ja vaikeita ja niihin liittyy erittäin runsaasti yhteydenottoja. Kaikissa tapauksissa ei tule tarvetta tarkastuskäynnille, ja asioita pyritään hoitamaan eteenpäin ohjauksen ja neuvonnan avulla. Terveyshaittaepäilyjä voidaan selvittää myös ulkopuolisten asiantuntijoiden tekemien tutkimusten ja selvitysten perusteella. Asunnontarkastuksen jonotusaika vaihteli vuoden aikana 3-5 kk:n välillä. Yksi terveystarkastajista suoritti RTA (rakennusterveysasiantuntija) -tutkimuksen vuoden aikana.

Taulukko 4. Terveydensuojeluvalvonnan tarkastussuoritteiden toteuma vuonna 2024.

Toimintaluokka / - tyyppi	VATI:n toimintatyyppi	Tarkastus- määrät	Suunniteltu määrä 2024	Toteuma %
Majoitustoimintaan tarkoitettu tila				
Hotelli, hostelli (retkeilymaja, retkeilyhotelli, kesähotelli ja muut vastaavat), huoneistohotelli, motelli ja matkustajakoti	Hotelli	7	2	350
	Hostellit, kuten retkeilymajat, retkeilyhotellit, kesähotellit, huoneistohotellit, matkustajakoti / motelli, täysihoidola	6	2	300
Lomakeskuksen ja leirintäalueen majoitushuoneisto	Lomakeskusten ja leirintäalueiden mökit	0	0	0
Majoituskasarmi	Kasarmit	0	0	0
Majoittumiseen tarjottu kalustettu huoneisto, loma-asunto tai tila (aamiaismajoitus siihen tarkoitetuissa tiloissa sekä asuntola, yömaja, vastaanottokeskus sekä muut vastaavat)	Aamiaismajoitus sekä majoitus maatilamatkailun yhteydessä	0	0	0
	Asuntolat, yömajat, pakolaisten vastaan- ottokeskukset	1	1	100
	Muu loma-asuntojen ammattimainen tarjoaminen	0	0	0
	Muu majoitustoiminta	1	0	0
Yleisölle avoin kuntosali, liikuntatila, sauna, kylpylä, uimahalli, maauimala ja uimaranta				
Urheiluhalli tai jäähalli Yleisölle avoin kuntosali tai liikuntatila	Yleinen liikuntatila	29	21	138
Yleisölle avoin sauna (pääasiallinen käyttötarkoitus)	Saunat	4	2	150
Kylpylä, uimahalli, maauimala sekä uimaveden laadun hallinnasta ja direktiivin 76/160/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/7/EY mukainen yleisölle avoin uima- uimaranta (EU-ranta)	Yleiset altaat (kylpylä, uimahalli ja maauimala, muut altaat)	30	30	100
	Yleiset uimarannat (EU-uimarannat), huomattava määrä uimareita päivässä	22	23	95
Muu yleisölle avoin uimaranta	Pienet yleiset uimarannat	17	17	100
Päiväkoti ja lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvän toiminnan järjestämisaika sekä esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukiokoulutusta, korkeakoulutusta, taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos tai sen opetuksen järjestämisaika				

Päiväkoti	Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti	96	101	95
Ryhmäperhepäiväkoti siihen varatussa tilassa	Leikkitoiminta ja muu päivätoiminta	5	5	
Lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvä toiminnan järjestämisaikka	Lasten ja nuorten kohteet: kerhotilat, nuorisotilat ja leirikeskukset, lasten iltapäiväkerhot	3	6	50
Esi- tai perusopetusta, ammattillista koulutusta, lukio-opetusta ja korkeakoulutusta järjestävä oppilaitos	Peruskoulu	39	39	100
	Esiopetus	9		
	Lukio	2	5	40
	Ammattioppilaitos	1	0	200
	Korkeakoulu	0	2	0
	Muu aikuisopetus	0	1	0
Taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos	Muut koulut ja oppilaitokset	0	0	0
Opetuksen järjestämisaikka				
Jatkuvaa hoitoa antava sosiaalihuollon toimintayksikkö				
Tehostetun palveluasumisen yksikkö tai laitoshoidon antava sosiaalihuollon yksikkö	Vanhainkoti (laitoshuolto)	2	0	200
	Vanhusten tehostetun palveluasumisen yksiköt (laitostyyppinen)	12	15	80
Muut sosiaalialan yksiköt	Kehitysvammalaitos, muu kehitysvammaisten yksikkö (tehostettu palveluasuminen)	3	14	21
	Muut yksiköt (mielenterveys- ja päihdekuntoutajat: tehostettu palveluasuminen)	1	2	50
Lastensuojelulaitos	Lastenkodit, koulukodit ja nuorisokodit	2	6	33
	Ammatilliset perhekodit	0	0	0
	Muut lastensuojeluyksiköt (mm. perhekuntoutus- yksiköt)	1	0	200
Ensi- ja turvakoti	Ensi- ja turvakodit, perhekuntoutus- yksiköt	0	2	0
Solariumpalvelu, ihoa rikkova toiminta ja erityistä hygieniaa edellyttävä kauneushoitola				
Solariumpalvelu	Solarium	0	2	0

Ihoa rikkova toiminta	Kosmetologiset huoneistot ja laitokset	8	15	53
Erityistä hygieniää edellyttävä kauneushoitola	Tatuointi ja lävistys	5	4	125
	Muu ihon käsittely tai hoito	1	1	100
Talousveden toimittaminen				
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (1352/2015)				
Vedenjakelualue, vedentoimitus vähintään 1000 m3 / vrk tai vähintään 5000 henkilölle		2	2	100
Muu vedenjakelualue, vedentoimitus 10 - 999 m3 / vrk tai 50 – 4999 henkilölle		12	12	100
Talousvettä toimittavan laitoksen vedenjakelualue (401/2001)				
Pieni vedenjakelualue, vedentoimitus alle 10 m3 /vrk tai alle 50 henkilölle		5	6	83
Valvottavat kaivot (1352/2015 tai 401/2001) - elintarvikehuoneisto - julkinen / kaupallinen toiminta	Talousveden laatua valvotaan viranomaisnäytteillä, mutta ei tehdä valvontasuunnitelman mukaista tarkastusta	0	0	

Liite 3.

Tupakka- ja lääkelain mukaisen valvontasuunnitelman toteutuminen vuonna 2024

Tupakka- ja lääkelain suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksista toteutui vuoden 2024 aikana yhteensä 65 %. Toteumaprosentin raportoinnissa on huomioitu tupakan vähittäismyynnin lisäksi tukkumyynti ja nikotiinivalmisteiden myynti sekä tupakointitilojen tarkastukset. Valvontayksikköön saapui yhteensä 40 tupakka- tai lääkelain mukaista myyntilupia koskevaa ilmoitusta tai hakemusta. Vuonna 2024 myönnettiin uusia tupakkatuotteiden myyntilupia 27 kpl ja lääkelain mukaisia nikotiinivalmisteiden myyntilupia 13 kpl. Tupakka- ja lääkelain mukaiseen valvontaan käytettiin yhteensä noin 1,5 htv ympäristöterveyden kokonaistyöajasta.

Tupakkalakiin perustuvia vähittäismyynnin tarkastuksia tehtiin yhteensä 80 kpl. Suunnitelmalliset tarkastukset kohdistettiin etenkin vähittäismyymälöihin, joissa tupakkatuotteiden myynti valtaosin tapahtuu. Valvonnassa kiinnitetään huomiota tupakkalain alaisten tuotteiden myyntiin, markkinointiin ja vähittäismyyntipakkausten ominaisuuksiin.

Yleisten uimarantojen, koulu- ja päiväkotien terveydensuojeluvalvontatarkastuksilla tarkastettiin myös, että sisätiloissa ja ulkoalueilla noudatettiin tupakkalain säädöksiä sekä täydellistä savuttomuutta. Näitä suunnitelman ulkopuolisia tupakkalain mukaisia tarkastuksia tehtiin terveydensuojeluvalvonnan yhteydessä yhteensä 24 kpl. Yhteensä suunnitelman ulkopuolisia tarkastuksia tehtiin tupakka- ja lääkelain valvontaan liittyen 83 kpl. Valvontayksikön alueella on 7 tarjoilupaikkaa, joilla on erilliset tupakointitilat. Tupakointitilalla on oltava rakennusvalvonnan hyväksyntä, jotta niitä voi käyttää tupakointitilana. Tupakointitiloihin ei tehty vuoden 2024 aikana tarkastuksia. Lääkelakiin perustuvaa nikotiinivalmisteiden myyntiä valvotaan pääsääntöisesti tupakkalain valvonnan yhteydessä. Lääkelain mukaisia tarkastuksia tehtiin vuoden aikana yhteensä 40 kpl:ta; 39 suunnitelman mukaista ja yksi suunnitelman ulkopuolinen tarkastus.

Vuonna 2024 saapui yhteensä 39 tupakkalain 79 §:n mukaista tupakointikieltohakemusta. Tupakointikieltopäätöksiä tehtiin vuoden aikana 34 kpl. Kaikissa päätöksissä tupakointikielto määrättiin parvekkeille ja huoneistopihoille hakemuksen mukaisesti. Hakemusten käsittelyaika oli keskimäärin 4,5 kk. Tupakointikiellon valvontaan liittyviä tarkastuksia tehtiin ilmoitusten perusteella yhteensä 16 kpl.

Tupakka- ja lääkelain mukaisista suoritteista kertyi maksutuottoja yhteensä 39 474 €.

Taulukko 5. Tupakkalain mukaisen suunnitelmallisen valvonnan suoritteiden toteuma vuonna 2024

Tupakka- ja lääkelain mukainen valvonta	Tarkastukset	Tavoite	Toteuma
Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäis- ja tukkumyynti	80	116	69 %
Tupakointikiellot ja -rajoitukset	22	18	122 %
Nikotiinivalmisteiden vähittäismyynti	39	82	48 %
Tarkastukset yhteensä	141	216	65 %

Liite 4.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta sekä kunnan järjestämät eläinlääkäripalvelut vuonna 2024

Eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 10 §:n mukaan kunnan on laadittava suunnitelma järjestämistään eläinlääkäripalveluista sekä eläinlääkintähuoltolaissa tarkoitetusta eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan järjestämisestä alueellaan. Suunnitelman tulee sisältää tiedot eläinlääkäripalvelun tuottamistavasta, saatavuudesta, laadusta ja mitoituksesta sekä valvontaan kuuluvista tarkastuksista, näytteenotoista ja muista toimenpiteistä.

Valvontayksikössä on yksi valvontaeläinlääkäri, joka tekee eläinlääkintähuoltolakiin perustuvia, valvontatehtäviä, joiden pääasialliset kustannukset korvaa valtio. Tämän lisäksi kahden praktikkoeläinlääkäriin työajasta on eriytetty 50 % näiden valvontatehtävien hoitoon. Eläinlääkintähuollon valvontaan on näin ollen allokoitu yhteensä 2 htv:n resurssi valvontatyöhön ja 1 htv praktiikkaan. Valvontatyöhön suunnattu resurssi on edelleen pienempi verrattuna useisiin muihin valvontayksiköihin ja niiden asukaspohtaan, ja vuonna 2025 saadaan valvontaan yksi uusi vakanssi. Ilmoitusten suuri määrä on ohjannut valvontaresursseja vahvasti epäilyyn perustuviin tarkastuksiin. Ilmoituksiin perustuvien tarkastusten ohella tehdään samalla mm. tallien olosuhteiden arviointia, mutta erillisten suunnitelmallisten tarkastusten määrä on vähäinen. Eläinlääkintähuollon prosessikuvausta eläinsuojeluilmoituksen käsittelystä on täydennetty ja päivitetty vastaamaan uutta eläinten hyvinvoinnista annettua lakia.

Eläinlääkintähuollon suoritteiden toteuma on esitetty taulukossa 6, vuosien 2022, 2023 ja 2024 osalta vertaillen. Valvontaan liittyviä tehtäviä oli vuonna 2024 yhteensä 766 kpl. Näistä epäilyyn perustuvia eläinsuojeluun liittyviä tarkastuksia oli 437 kpl, vientiin liittyviä tehtäviä 315 kpl ja laittomiin maahantuonteihin liittyviä tarkastuksia 8 kpl. Suunnitelmallisia, ammattimaiseen eläintenpitoon kohdistuvia valvontatarkastuksia tehtiin vuonna 2024 kuusi.

Kaupungineläinlääkäriin toimesta hoidettiin yhteensä 4109 potilasta. Potilaista 22 hoidettiin tilakäynneillä. Hoidetuista potilaista 3606 oli Espoosta, 342 Kirkkonummelta ja 33 Kauniaisista. Toimialueen ulkopuolisia potilaita hoidettiin 128 kpl. Vastaanottokäynneillä asiakkailta perittävistä klinikkamaksuista (15 €, sis. alv) kertyi kaupungille tuloja 43 726 €, joilla katetaan vastaanottoon liittyviä kustannuksia. Potilasmäärän voimakas kasvu selittyy mm. lisääntyneellä pistoksina annettavien jatkohoitojen määrillä. Näistä, tai uusintakäynneistä saman ongelman vuoksi ei peritä klinikkamaksuja. Virka-ajan ulkopuolisessa päivystyksessä Yliopistollisessa eläinsairaalaan kävi yhteistoiminta-alueelta 657 pieneläintä. Yhteensä 140 hevosta sekä yksi vuohi sai päivystysaikaista eläinlääkäriapua joko sairaskäynnillä eläimen pitopaikassa tai hevossairaalan tiloissa.

Eläinten hyvinvoinnista annetun lain (693/2023) 26 §:n mukaisesti kuntien on järjestettävä irrallaan tavatuille ja talteen otetuille lemmikkieläimille hoito 15 vuorokauden ajan. Löytöeläinten hoito tapahtuu Helsingissä, Viikin löytöeläintalolla, Helsingin eläinsuojeluyhdistys ry:n toimesta. Suurin osa löytöeläimistä palautuu omaan kotiinsa tai sijoitetaan uuteen kotiin. Osa siirretään edelleen Helsingin eläinsuojeluyhdistys ry:lle jatkohoitoon tai lopetetaan eläimen terveydentilan takia. Irrallaan tavattuja tai eläinsuojelulain mukaan huostaanotettuja seura- tai harraste-eläimiä toimitettiin löytöeläinten talteenottotiloihin yhteensä 239 kpl. Näistä 209 oli Espoosta, 29 Kirkkonummelta ja 1 Kauniaisista. Löytöeläintoiminnan kustannukset olivat 55 947 €. Vuodelle 2025 ajoittuvaa löytöeläintoiminnan kilpailutusta aloitettiin työstämään jo syksyllä 2024.

Eläinlääkintähuollossa järjestettiin kehittämispäivä sekä keväällä että syksyllä, ja näissä keskityttiin toimintojen yhtenäistämiseen ja sujuvoittamiseen.

Taulukko 6. Eläinlääkintähuollon suoritteiden toteuma vertaillen 2022-2024

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta	2022	2023	2024
Epäilyyn perustuvat eläinsuojelutarkastukset (ml. seuranta)	290	344	437
Suunnitelmalliset eläinsuojeluvalvonnan tarkastukset	2	3	6
Eläintautivalvontaan liittyvät Traces-todistukset	94	119	113
Muut vientitodistukset	107	142	202
Laittomien maahantuontien tarkastukset	7	8	8
Eläinlääkäripalvelut			
potilasmäärä kaupungineläinlääkärien vastaanotolla	3193	3347	4087
sairaskäynnit eläimen pitopaikkaan	17	10	22
Päivystys, yliopistollinen eläinsairaala			
pieneläimet	512	526	657
hevos- /tuotantoeläinsairaala	136	163	141
Löytöeläinten talteenotto			
Löytöeläimiä toimitettu väliaikaiseen hoitoon	229	256	239